

Toelichting

Algemeen	<p>In het logboek beschrijf je zo feitelijk mogelijk je constatering, bevindingen, ervaringen, gevoelens etc. In het reflectiedeel ga je hierop reflecteren en onderzoek je of er transfer mogelijk is naar andere toepassingsgebieden.</p> <p>Het resultaat van de reflectie kan dan zijn dat je aangeeft op welk niveau er wel (en wat, waarom en hoe etc.) of niet iets is gebeurd. Bij drieslagleren hoeft er dus niet altijd sprake te zijn van een concrete verandering. Het onderzoeken en beschrijven of er verandering heeft plaatsgevonden op de drie niveaus is op zich ook al reflecteren op drieslagniveau; ofwel 'drieslagleren'.</p>
Situatie	<p>Beschrijf de situatie. Wat is er gebeurd? Wie waren de betrokkenen? Waar speelde het zich af? Waarover ging het precies?</p>
Taak - rol	<p>Wat was de taak ? Wat was je rol? Wat was je functie? Wat moest je doen ? Wat werd er van je verwacht? Wat was je doel? Wat waren je doelen? Wat was je voornemen? Had je een plan?</p>
Actie	<p>Wat heb je werkelijk gedaan? Hoe heb je het aangepakt? Welke afwegingen hebben daarin op dat moment een rol gespeeld? Wat dacht je? Wat voelde je? Wat zag je voor je? Wat was precies jouw aandeel of inbreng?</p>
Resultaat	<p>Wat was het gevolg van jouw actie bij jezelf en wat was het gevolg bij andere betrokkenen? Wat was het gevolg op de sfeer? Wat was de invloed op het proces? Konden jullie nog goed verder werken? Wat was de invloed van jouw aandeel (van je actie) op het resultaat dat je wilde bereiken?</p>

<p>Enkelslag</p>	<p>Verbeteren: onderliggende vraag: doe ik de dingen goed?</p> <p>Kan de bestaande beroepspraktijk verbeterd worden? Hoe doe ik dat dan? Heeft de verbetering gewerkt?</p> <p>Inhoudelijk en procedureel: wat heb ik nu geleerd over dit specifieke praktijkprobleem en dus over het verbeteren van mijn beroepspraktijk? Van welke aannames (veronderstellingen) ben ik daarbij uitgegaan? Moet ik deze veronderstellingen nu aanpassen? En zo ja, hoe?</p> <p><i>Inhoudelijk: betreft hier feiten, zienswijzen, concepten en theorieën in relatie tot het specifieke praktijkprobleem.</i></p> <p><i>Procedureel: betreft hier methoden, werkwijzen, technieken, werkafspraken, procedures of regels in relatie tot het specifieke praktijkprobleem.</i></p> <p><i>Het begrip 'probleem' moet hier in de breedste zin van het woord opgevat worden, het betreft hier de 'creatieve spanning', ofwel het verschil tussen de actuele en de gewenste situatie. Enkelslagleren kenmerkt zich vaak door een hoge mate van trial en error, hierbij kan in principe ook de volledige PDCA cyclus (plan-do-check-act) gevolgd worden. Het gaat over het moeten en mogen. Enkelslagleren richt zich vooral op nieuwe vaardigheden en kennis (feiten, zienswijzen, concepten en theorieën in relatie tot het praktijkprobleem). Het gaat hierbij ook om (specifieke) kennis over de gevolgde procedures maar dus wel steeds in relatie met het specifieke praktijkprobleem.</i></p>
<p>Dubbelslag</p>	<p>Vernieuwen: onderliggende vraag: doe ik de <i>juiste</i> dingen goed?</p> <p>Inhoudelijk: welke kennis (zienswijzen, inzichten, concepten en theorieën) heb ik opgedaan over de probleem gerelateerde kennis? Wat weet ik bijvoorbeeld over de betrouwbaarheid en validiteit ervan? Op welke manier is triangulatie toegepast? (Triangulatie betekent dat er verschillende databronnen en verschillende wijzen van dataverzameling zijn toegepast.)</p> <p>Procedureel: waarom pak ik het probleem op deze manier aan? Sluit deze manier wel aan bij de bedoeling? Kunnen we de gebruikte procedures en strategieën ook in een ander toepassingsgebied inzetten? Doe ik wel de goede dingen? Is het ogenschijnlijke probleem wel het echte probleem, of is het wellicht een symptoom van een ander onderliggend probleem? Moet ik het niet op een heel andere manier aanpakken? Moeten we niet iets heel anders doen? (Vernieuwen.)</p> <p>Samenwerkingsproces: wat heb ik geleerd over de manier (los van de inhoud van het specifieke praktijkprobleem) waarop we aan het probleem gewerkt hebben? Van welke veronderstellingen, ten aanzien van het samenwerkingsproces, ben ik uitgegaan? Moet ik deze veronderstellingen nu aanpassen? En zo ja, hoe? Welke procesmatige interventies (correcties, feedback, spiegels en confrontaties) zijn toegepast? Wat was het resultaat daarvan? Hoe zou een dergelijk samenwerkingsproces een volgende keer wellicht verbeterd kunnen worden?</p>

	<p>Wat heb ik geleerd over hoe ik mijn rol als leidinggevende/beïnvloeder in dit proces heb vormgegeven? Van welke veronderstellingen, ten aanzien van mijn eigen rol, ben ik uitgegaan? Moet ik deze veronderstellingen nu aanpassen? En zo ja, hoe? Wat zou ik een volgende keer dus wellicht anders doen?</p> <p>Leerproces: wat heb ik geleerd over mijn eigen leerproces (en/of dat van het team) en de wijze waarop ik leer? Hoe kan ik een volgende keer van die inzichten gebruik maken, zodat mijn eigen leerproces (en/of dat van het team) nog effectiever verloopt?</p> <p>Wat zijn nu voor mij ontwikkelpunten? Welke reeds ontwikkelde competenties (kennis, vaardigheden, houdingsaspecten) kan ik daarbij inzetten?</p> <p><i>Bij dubbelslag leren gaat het dus vooral om vernieuwen, ofwel anders 'doen. Het gaat om het weten en begrijpen op meta-niveau. Dubbelslagleren richt zich dus vooral op metacognitieve kennis en attitude (reflectie en transfer naar andere contexten).</i></p>
<p>Drieslag</p>	<p>Verduurzamen: onderliggende vragen: wat zijn mijn principes? Wat wil ik? Wie ben ik?</p> <p>Wat betekent voorgaande voor mijn waarden, identiteit en rolopvatting als leidinggevende/ beïnvloeder? Waarin ben ik nu wezenlijk anders geworden?</p> <p><i>(Op teamniveau spreek je vaak over veranderde waarden, cultuur en rolopvatting).</i></p> <p><i>Drieslagleren gaat over het internaliseren ofwel het verinnerlijken (het je helemaal eigen maken, zodat het voelt dat het vanuit jezelf komt, intrinsiek gemotiveerd zijn) in een bepaalde context van nieuwe inzichten, nieuw gedrag en nieuwe houdingsaspecten, hetgeen nodig is om de verandering duurzaam te maken (duurzame ontwikkeling). Ofwel, het gaat om anders willen, om anders 'zijn' !</i></p>